

در رساله مجرب از امام صادق علیه السلام

اصول فقه (بحث چهارم - اصول عملیه)

روایت محمد بن مسلم

جلسه ۴۶۶

استاد شفیعی

خلاصه بحث گذشته

مصنف: سه صحیح زراره از حیث سند و دلالت بر حجیت استصحاب، تام است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

و اما روایت چهارم (روایت محمد بن مسلم):

اگر چه از لحاظ سندی مخدوش است، لکن مصنف سند را بدلیل اعتماد علماء معتبر می داند.

و اما از حیث دلالت، اجمال دارد؛ مگر اینکه کسی بگوید: روایت در آن واحد دال بر دو معنی (قاعده‌ی

یقین و استصحاب) است. لکن این امر بر مبنای مصنف محال است.

راه حل مصنف: روایت، دال بر جامعی است که دلالت بر هر دو قاعده می کند.

دلالت روایت چهارم بر استصحاب

این روایت با استصحاب سازگاری دارد، و با قاعده یقین اِدا همخوانی ندارد، چرا؟

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

چون قاعده یقین، یعنی شک ساری؛ زمانی که شک ساری بوجود می آید یقین متزلزل شده، و در زمان

نسبت، از فعلیت ساقط می شود.

قاعده‌ی یقین

شک به یقین سرایت کرده و آن را زائل می کند؛ پس یقین در ظرف وجوب عمل به آن معدوم است،

حال که بخواهید به آن قاعده‌ی عمل کنید، یقینی وجود ندارد؛ زیرا شک، یقین قبلی را متزلزل کرده.

مصنف: کسانی که ادعای ظهور در استصحاب کرده اند، با توجه به همین مطلب بوده.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

مکاتبة علي بن محمد القاساني

وی در نامه‌ای به امام علیه السلام نوشت: در روزی که شک می شود رمضان است یا نه، روزه گرفته می شود؟

حضرت علیه السلام فرمودند: یقین داخل در شک نمی شود؛ روزه بگیر با دیدن هلال و افطار کن با دیدن هلال.